

A múlt járművei a jövő útjain

Előszó

A 20.század társadalmi, ipari és gazdasági fejlődésének alakításában kiemelkedő szerepet játszó gépjárművek mögött mindig ott állt az FIA. A történelmi járművek ma is jelentős értéket képviselnek társadalmunk számára. Továbbra is meg kell őriznünk autós örökségünket azzal, hogy helyet biztosítsunk számukra a jövő útjain.

Mohammed Ben Sulayem,
FIA President

A motorkerékpározás a rajongók és a gyűjtők számára egyaránt jelentős történelmi és technológiai érdekességgel bíró szegmens. A motoros örökség gazdasági és társadalmi hatása felbecsülhetetlen, és védendő. Történelmünk darabjait meg kell őrizni és a megőrzés szabályait jogszabályi keretekbe foglalni.

Jorge Viegas,
FIM President

Az 5000 éves, állatok által vontatott kocsik után az autó és a motorkerékpár megjelenése a 19. század végén forradalmasította a közlekedést. Együttes feladatunk, hogy megőrizzük ezt az örökséget, és a történelmi járműveket a közutakon tartsuk, mint egy folyamatosan mozgó múzeum élő elemeit.

Giuseppe Redaelli,
FIA International Historical Commission President

A FIVA 1966 óta kötelezte el magát a történelmi járművek megőrzése és tisztelete mellett. 'A tegnapi járművei a holnap útjain' továbbra is a küldetésünk. Milliók szenvedélytől fűtte azon dolgozunk, hogy a következő generációk ugyanúgy élvezhessék a történelmi autókat és motorkerékpárokat, mint mi most.

Tiddo Bresters,
FIVA President

SECURING THE FUTURE OF OUR MOTORING HERITAGE
PRESERVING HISTORIC VEHICLES' PLACE ON THE ROADS OF TOMORROW

© FIA - January 2024

Megőrzendő motorizált örökség

Közös autós örökségünk főszereplői az elmúlt évtizedekben használt személygépkocsik, motorkerékpárok, furgonok, teherautók, buszok, és mezőgazdasági járművek. Ez az örökség nemcsak a motorizált közlekedés időbeli fejlődését mutatja, hanem hozzájárult a 20. századi társadalmi, ipari és gazdasági fejlődés alakításához is.

A gépjárművek megjelenése gyökeresen megváltoztatta életünk, és átalakította a munkafolyamatokat, előmozdította a városi és ipari területek és az úthálózatok fejlődését, amelyek együttesen átformálták a környezetet; ezzel nagyban hozzájárult a társadalmi mobilitáshoz.

A járművekkel történő könnyebb utazás, és a motorsport kialakulása a szabadidő újfajta eltöltése előtt is megnyitotta az utat.

A történelmi járművek maguk is a 20. századi műszaki fejlődés és formatervezési megoldások meghatározó mérföldkövei.

A tulajdonosokat a járműveik iránti szenvedélyük hajtja, hogy megőrizzék azokat. A mobilizációs örökség ingyenes múzeumaként osztják meg ezt az élményt a tulajdonosok a jövő generációjával.

¹ Az UNESCO, az Európai Unió és számos nemzeti kormány támogatja a történelmi járműveket, mint műszaki és kulturális örökségünk részét.

Történelmi járművek: mindannyiunk kultúrája

A teljes közúti járműparkban található historikus járműveket, amelyek kerülhetnek kevesebbe, mint egy modern kisautó, vagy lehetnek nagy értékű, ritka autók is. Lehetnek két kerekűek, vagy többtengelyesek. Lehetnek mindössze 30 évesek, vagy több mint 120 évvel ezelőtt is épülhettek. Közös nevezőjük, hogy tulajdonosaik nagy becsben tartják őket.

A Fédération Internationale de l'Automobile (FIA) és a Fédération Internationale des Véhicules Anciens (FIVA) meghatározása szerint a történelmi jármű olyan mechanikus meghajtású közúti jármű, amelyet legalább 30 éve gyártottak, gyártási időszakára jellemző állapotban került megőrzésre, és eszerint is tartották karban, és nem használják őket mindennapi közlekedési eszközként. A történelmi járművek tehát műszaki és kulturális örökségünk részét képezik.

Ez a meghatározás tükrözi azt, hogy a járműveket tulajdonosaik kifejezetten úgy őrizték meg, vagy úgy restaurálták, hogy fenntartsák és megmutassák gépeik történelmileg hiteles állapotát.

A tulajdonosok időt, energiát és pénzt áldoznak járműveik karbantartására, takarékosan használják, óvatosan vezetik őket, ami biztosítja a hajtáslánc és a felépítmény megfelelő állapotát. A historikus járművek a közúton közlekedő gépjárművek kicsi, de reprezentatív részét képezik.

Történelmi járművek és a környezetünk

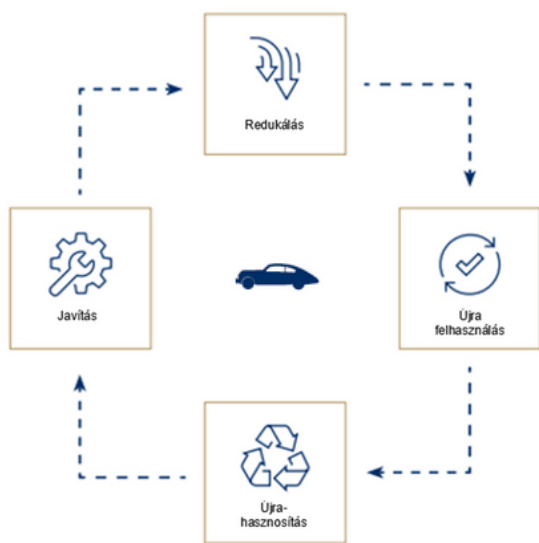
A közlekedési környezet gyorsan változik a műszaki innováció révén, a fenntartható és megfizethető, valamint az intelligens mobilitásra irányuló társadalmi igény hatására. Az új járműveknek szigorú szennyezőanyag-kibocsátási és zaj határértékeknek kell megfelelniük. Az elektromos, valamint autonóm járművek száma exponenciálisan növekszik. Az egyes városokba, városrészekbe történő behajtást egyre inkább alacsony, vagy zéró kibocsátású zónák korlátozzák.

Ebben a környezetben az oldtimerok egyre inkább különbözni fognak a mindennapi járműflottától, és előfordulhat, hogy nem, vagy csak korlátozottan használhatják az úthálózat egyes szakaszait.

Viszont kíméletes használatuk és maximalizált élettartamuk miatt a történelmi járművek hozzájárulnak a környezettudatos mobilitáshoz. Európában számos alacsony kibocsátású zóna (LEZ) már most is megfelelően kezeli a történelmi járműveket, és mentesíti őket a díjfizetési vagy használati korlátozások alól.

A történelmi járművek minimális környezeti hatással bírnak. Kibocsátásuk a teljes járműpark kibocsátásának elenyésző töredéke, alkatrészeik jól megőrzöttek és újrahasznosítottak.

Bátran kijelenthetjük, hogy a historikus járművek minimális környezeti hatással bírnak, károsanyag kibocsátásuk a teljes járműpark kibocsátásának elenyésző része, hiszen jól megőrzött alkatrészek, újrahasznosított elemek, évente néhány ezres futásteljesítmény jellemzi őket. A kulcsszavak: csökkentés, újrafelhasználás, újrahasznosítás és javítás. A történelmi járművekkel foglalkozó közösség erőteljesen részt vesz a szintetikus e-üzemanyagok (e-fuel) azon vizsgálatában, hogy hogyan tudják azt a klasszikus járművekben is alkalmazni.

A FIVA felmérése³ kimutatta, hogy a történelmi járművek tulajdonosai évente átlagosan csak 1462 km-t tesznek meg, és ez a használat ritkán történik városi csúcsforgalomban. Ez nem meglepő, mivel a történelmi járművek tulajdonosai modern járműveket használnak mindennapi életükben.

A járműveiknek kijáró óvó megbecsülés vezeti a tulajdonosokat a kíméletes használatra. Céljuk a jármű megőrzése, és ez a minimális használat nemcsak praktikus, hanem az állapot megőrzés szempontjából is előnyös. A járművek iránti tisztelet vezérli a tulajdonosokat, hogy kiemelt figyelemmel legyenek a hajtáslánc karbantartására, és nagyon biztonságosan vezessék azokat. Azzal, hogy egy muzeális járművet birtoklunk, megakadályozhatjuk, hogy egy jármű életének véget vessenek: a tulajdonosok konkrét célja a járművek örökké tartó megőrzése.

A muzeális járművek gazdasági és társadalmi hatása

A fentiekből látható, hogy a történelmi járművek megőrzése már önmagában is egy egész iparágat jelent. Szerelőműhelyek, restaurátorok, festőműhelyek, kárpitosok és alkatrészgyártók ezrei nyújtanak szolgáltatásokat világszerte, melyek túlnyomó többsége kis- és középvállalkozás. Emellett több ezer magazin, weboldal, szakosodott biztosító és műszaki beszállító szolgálja ki a történelmi járművek közösségét. E hatalmas ökoszisztémán kívül a rendezvények és a túrázás jelentős bevételt jelentenek a helyi közösségeknek.

Az oldtimerekhez kötött iparágak gazdasági értéke jelentős: egy 2020-as⁴ kutatás szerint a történelmi járművek tulajdonosai évente átlagosan **4 858 eurót költenek járműveikre**. A történelmi járművek restaurálásával és használatával kapcsolatos üzleti tevékenység éves értéke világszinten legalább **10 milliárd euróra** tehető.

A kialakuló kép egy globális iparágat fest le, amely munkahelyek ezreit igényli. A historikus eseményeket a világ több ezer történelmi járműklubja szervezi és bonyolítja le. A társadalmi előnyök felbecsülhetetlenek, amelyeket ezek a klubok nyújtanak miközben összehozzák az embereket, gyakran határokon átívelő módon. A közösségi média elterjedésével pedig a történelmi járművek iránti szenvedély még inkább a közös kultúra részévé vált. Az üzletágnak a társadalmi értéke ugyanilyen jelentős. A FIVA 2014-es felmérése³ szerint a restaurálással foglalkozó vállalkozások **100 000–140 000 munkahelyet biztosítanak**.

Ezek a vállalkozások olyan szakmákat és szakmai készségeket tartanak életben, amelyeket érdemes, és meg is kell őrizni. Ezzel párhuzamosan a történelmi járműszövetségek ösztönzik a fiatalokat, hogy válasszák ezeket a foglalkozásokat, amelyek lehetőséget kínálnak a hagyományos szakmák elsajátításán túl arra is, hogy azokat ötvözzék a digitális technológiákkal és a modern járműrestaurálási technikákkal.

Egy olyan korban, amikor a fiatal városi lakosság körében egyre kevesebb saját tulajdonú közúti jármű van, több, mint biztató, hogy az oldtimeres rendezvényeken minden korosztály képviselteti magát. Nemcsak mint tulajdonosok, hanem mint rajongók, és mint leendő tulajdonosok. Ezek a rendezvények életben tartják a technikai örökséget, és egyben elérhetővé is teszik azt a nagyközönség számára.

> €10 B

AZ OLDTIMER BUSINESS ÉVES ÉRTÉKE

~120 K

A RESTAURÁLÁSSAL FOGLALKOZÓ CÉGEK ÁLTAL TEREMTETT MUNKAHELYEK

€4,858

AZ OLDTIMER TULAJDONOSOK ÉVES KIADÁSAI JÁRMŰVEIKRE

A történelmi járművekhez kapcsolódó eseményeinek gazdasági hatását is kiszámították, hogy szemléltessék azok értékteremtését. A Brit Történelmi Járműklubok Szövetsége például részletesen értékelte a skóciai Crieffben 2013-ban⁶ megrendezett Austin-Healey Klub rendezvényt. Megállapította, hogy 14 különböző országból 495 ember 249 autóval utazott Crieffbe, több mint 950 000 fontot költöttek az Egyesült Királyságban, és összesen 275 000 font pénzügyi hasznot hagytak a város kasszájában. Ez csak egy esemény a világszerte évente megrendezett több ezer közül, amelyek összehozzák az embereket, hogy megosszák szenvedélyüket más tulajdonosokkal és a nagyközönséggel.

AZ FIA, A FIM (FÉDÉRATION INTERNATIONALE DE MOTOCYCLISME) ÉS A FIVA ARRÁ ÖSZTÖNZI A SZABÁLYOZÓ HATÓSÁGOKAT ÉS A JOGALKOTÓKAT, HOGY MŰKÖDJENEK EGYÜTT A TÖRTÉNELMI JÁRMŰVES KÖZÖSSÉGGEL. BIZTOSÍTANUNK KELL, HOGY A TÖRTÉNELMI JÁRMŰVEK TOVÁBBRA IS HELYET KAPJANAK A JÖVŐ ÚTJAIN. TÁRSADALMUNK FENNMARADT MOTORIZÁLT ÖRÖKSÉGÉT ÍGY A JÖVŐ GENERÁCIÓI IS ÉLVEZHETIK.

Tekintsünk előre

Valóban aggódhatunk, hogy a szabályozási és technológiai változások a jövőben megakadályozhatják a történelmi járművek használatát? A modern járművektől való eltérésük, vagy a megfelelő üzemanyagok elérhetősége bizony kockázatokat rejthet. Ha ezeket a járműveket nem lehet tovább használni, akkor a nagy többségük el fog tűnni - és a legtöbbjük az autózás történetének süllyesztőjébe kerül.

Ennek nem kell és nem is szabad megtörténnie. Történelmi motorizált örökségünket meg kell őrizni és tovább kell hasznosítani, hogy a jövő generációi megértsék és együtt örülhessenek velünk. Szerencsére vannak rajongók, akik hajlandók időt és anyagi forrásokat áldozni ennek az értékes hagyománynak az életben tartására. Ők a közlekedési értékeink őrzői, akik kiveszik a részüket a most bemutatott klasszikus műszaki világnak a következő generáció számára történő átadásában.

Ezért is szükségünk van a szabályozó hatóságok és a jogalkotók megértésére és támogatására. Dolgozni kell azon, hogy jogi vagy műszaki megoldásokat lehessen találni annak biztosítására, hogy ezek a csodálatos járművek az utakon maradhassanak, a hagyománytisztelő és hozzáértő tulajdonosok gondjaira bízva, a rajongók örömére.

Hivatkozások

1. A FIVA elnyerte az ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezetének nem kormányzati szervezeti tanácsadó státuszát, lásd Rapport Unesco-201
2. Az 1999/62/EK, az 1999/37/EK és az (EU) 2019/520 irányelvek módosításáról szóló, 2022. február 24-i (EU) 2022/362 irányelv (28) preambulumbekzdése az egyes infrastruktúrák használatáért a gépjárművekre kivetett díjak tekintetében.
3. 2014 A GfK piackutató vállalat, a Delft University of Technology és a Fontys University of Applied Sciences által 15 uniós országban végzett kutatás, amelyre közel 20 000 tulajdonos, 1500 történelmi járműklub és 1000 vállalkozás válaszolt; valamint a JDA 2019-es felmérése a történelmi járművek tulajdonosai és vállalkozásai körében 74 országban
4. 2020-as FIVA globális felmérés a JDA kutatással együttműködésben.
5. Csak a FIVA által képviselt, 2 millió före becsült adat.
6. A 4. Európai Healey Találkozó gazdasági hatása, Crieff, Skócia; University of Brighton, 2013. május.

8 Place de la Concorde
75008 Paris
Tel: +33 1 43 12 58 20
E-mail: members@fia.com
www.fia.com

Villa Rey
Strada Val San Martino Superiore 27/B
10131 Torino – Italy
Tel: +39 – 391 7259962
E-mail: secretary@fiva.org
www.fiva.org

11, Route de Suisse
1295 Mies - Switzerland
Tel: +41 (0) 22 950 95 00
E-mail: info@fim.ch
www.fim-moto.com